

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kiszagdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kiszagdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A magyar békeküldöttek beszámolnak a varsói Világbékekongresszusról

A Magyar Országos Béke-tanács elnöksége november 29-én ülést tartott. Dr. Andics Erzsébet egyetemi tanár, a Békevilág-tanács tagja ismertette a Béke Hívei II. Világkongresszusa határozatait, majd megtárgyalták a magyar békemozgalmat további feladatait.

A továbbiakban határozatot hoztak, hogy december hónapban az ország legjelentősebb helységeiben a varsói delegáció és az Országos Béke-tanács tagjai beszámolót tartanak. A december 3-i békekongresszuson felszólal a Magyarországon tartózkodó kínai és koreai küldöttség egy-egy tagja is.

VISINSZKIJ:

Vessenek véget az amerikaiak Kína területe megsértésének!

Moszkva: Az ENSZ Politikai Bizottságának november 27-i ülésén Dulles felszólalásában igazolni próbálta az amerikai légierőknek Kína ellen intézett agresszív eseményeit. Azt állította, hogy az amerikai repülőgépek csupán felderítés céljából repültek át a kínai határon és az amerikai bombák „véletlenül” hullottak kínai területre, a Kínát Koreától elválasztó Jalu folyó hídjának bombázásánál stb.

Valóban történtek területsértések, valóban megsértették a kínai nép szuverén jogait. Dulles furcsa módon megfélemlítkezik a bombatámadás nehézbélyeztetéséről, vagy figyelmen kívül hagyja azokat. Több esetben, pl. a „felderítő” repülőgépek falvak és városok bombázása fejezte be. Szeptember 22-én pl. kb. 330 házat romba döntöttek, vagy részben elpusztítottak. November 9-én több mint 500 ház pusztult el, vagy szenvedett sérülést.

azonban nem épül 500 ház, sőt még egy sem. Nincsenek hidakon vasútvonalak sem, amelyeket szintén bombáztak. A legfontosabb pedig az, hogy mind ezek a bombatámadások magának Dullesnek beismerése szerint kínai területen történtek. Mit szólna hozzá Dulles, ha a kínaiak amerikai területeket kezdenének bombázni. Bizonyára torkaszakadtából ordítana — mint mondani szokták. Mi nem ordítunk torkunk szakadtából, csak megmondjuk, amerikaiak el a kezekkel, vessenek véget a megsértésnek! Vessenek véget Kína területi épsége és politikai függetlensége megsértésének!

Egy hónap bányász-újításai 1,271.633 forint megtakarítást jelentenek

A nehézipari minisztérium bányászati főosztályának vándorzászlóját az újítómozgalmában végzett kiváló munkájáért október hónapban a bányászati kutató- és mélyfúró vállalat dolgozói nyerték el, de nem sokkal maradtak mögöttük a dorogi és a tatabányai bányászok sem.

Tom október hónapban is szép eredményeket hozott. A bányászok dolgozói október hónapban 573 újítási javaslatot nyújtottak be. A javaslatok közül 265-öt azonnal elfogadták és 181-et már meg is valósítottak. Ezekkel az újításokkal a bányászati dolgozók évente 1,271.633 forintot takarítanak meg népgazdaságunknak.

Uj tudományos fokozat: a „tudományok kandidátusa“

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendeletet adott ki újrendszerű tudományos fokozat bevezetéséről és elnyerésének szabályozásáról.

A „tudományok kandidátusa” fokozatot az nyeri el, aki kandidátus-képzésben részesült, olyan értekezést készített, amely bizonyítja, hogy örökös tudományos kutatásra képes és értekezése tetteit az OTKB által kijelölt bizottság előtt megvédte. A kandidátusképzés időtartamát az egyes tudományágak jellegének figyelembevételével szabják meg. A képzés leghosszabb időtartama 3 év. Az aspiráns legkésőbb az első tanulmányi év végéig kandidátusi vizsgán számol be szakmai, marxista-leninista és egy idegen nyelven való képzettségéről. Ha a vizsgán megfelel, engedélyt kap arra, hogy értekezését megjelölt időben megvédje.

A biztosított járadékosok kórházi kezelése

Egy új rendelet megállapítja, hogy a betegség eseteire biztosított járadékosok december 15-től kezdve jogosultak egy éven belül legfeljebb 30 napig tartó kórházi ápolásra. Az eddigi szolgáltatásokon felül gyógyászati segédesszüközre és műfogszékelyekre is jogosultak. A gyermekbénulásban szenvedő családtagoknak 270 napig van joguk kórházi ápolásra.

A minisztertanácsnak ez az újabb, december 15-én életbelépő rendelete biztosítja a kórházi ápolást az összes öregségi, rokkantsági járadékosoknak, magánalkalmazotti nyugdíjasoknak és a bal-esteti járadékosoknak.

Leikesen ünnepelte Albánia népe felszabadulásának évfordulóját Sztálin generalisszimusz távirata Enver Hodzsához

Tirana: Az Albán Demokratikus Arcvonal Elnöksége és Tirana Huszni Képviselőtestületének kedden este ünnepi ülést tartott Albánia felszabadulásának 6. évfordulója alkalmából. Ezen az ünnepségen Enver Hodza hadseregparancsnok, albán miniszterelnök, a kormány tagjai, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és a népi demokratikus küldötteink vezetői is megjelentek.

A felszabadulás 6. évfordulója alkalmából tartott ünnepi ülést Huszni Képviselőtestület nyitotta meg. Beszédében kijelentette, hogy november 29-ének ünnepelésével az egész albán nép újabb kifejezést ad az odaadás és a hűség érzelmének a Szovjetunió, a hős szovjet hadsereg, a haladó emberiség vezetőjé és az albán nép legjobb barátja, I. V. Sztálin iránt.

Tordujója alkalmából a Kínai Népköztársaság kormányja és a kínai nép nevében üdvözlöm Ön és az albán népet. Újabb sikereket kívánok az albán népnek a gazdasági és kulturális építés terén.

A szovjet lapok megemlékeznek a népi demokratikus Albánia születésének 6. évfordulójáról. — A Pravda megállapítja, hogy az albán nép minden erejét a szocializmus építésére fordítja, határozottan visszautasítja az angol-amerikai imperialisták és ügynökeik, az áruló Tito banda és a görög monarchofasizisták támadásait akik Albániát gyarmatukká és a Balkán az új háború löz-

félszöveg akarják változtatni. — A Pravda hangsúlyozza, hogy az albán nép a Munkáspárt köré tömörülve, biztosan halad a szocializmus építésének útján.

fordulója alkalmából Enver Hodza hadseregparancsnokhoz üdvözlőtáviratot küldött Csojbaicszan marsall, a Mongol Népköztársaság miniszterelnöke. — Modzeleveski, lengyel külügyminiszter, Czirankiewicz lengyel miniszterelnök, Csu En-Laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere, Kim Ir-Szen, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke; Hoang Minh-Dzsán, vietnami külügyminiszter, Viko, Cservenkov a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke.

További visszavonulásra kényszerül a francia expedíciós hadsereg Indokínában

Párizs: Két napos heves küzdelem után az expedíciós hadsereg kénytelen volt kiüríteni a kínai határ közelében lévő Chuc Phai-San erődöt. Moncaytól 36 kilométerre nyugatra — jelenti az UPI.

A Ce Soir ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy a francia expedíciós hadsereg erősítéseket küldött a szorongatott helyzetben lévő helyőrség kiszabadítására, de ez a hadművelet nem sikerült. Jelenteg a helyőrségről semmi hírt sincs.

A Ce Soir ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy a francia expedíciós hadsereg erősítéseket küldött a szorongatott helyzetben lévő helyőrség kiszabadítására, de ez a hadművelet nem sikerült. Jelenteg a helyőrségről semmi hírt sincs.

A tonkíni deltában Haidoung közelében heves harcokra került sor. Pignon indokínai francia főbiztos behívót küldött a szárazföldi és tengeri hadsereg Indokínában tartózkodó tartalékosai öt korosztályának háromhetes „hadgyakorlatára”.

Taivan fegyveres megrohanásának ügye a Biztonsági Tanács előtt

Newyork: A Biztonsági Tanács legutóbbi ülésén szerepelt a Taivan elleni fegyveres megrohanás miatt emelt panasz és az úgynevezett „panasz a koreai köztársaság ellen indított agresszió miatt”.

Bebler elnök javasolta a két kérdés egyidejű megtárgyalását.

Malik, a Szovjetunió képviselője szembeszállt az elnökkel: emellett panasz megrohanás miatt emelt panasz megtárgyalására kérte a Tanács összehívását. Malik rámutatott, hogy a második kérdést az Egyesült Államok nyújtotta be és ezzel a „panaszszal” sem a szovjet kormány, sem a Kínai Népköztársaság központi kormánya nem ért egyet. Csü En-Laj november 8-i távirata szerint a kínai népi kormány nem szándékozik részt venni MacArthur „különleges jelentésének” megtárgyalásán, mert a Biztonsági Tanács november 8-án meghívása a kínai népi kormány részvételét az úgynevezett egyesült parancsnokság jelentésének megtárgyalására korlátozza. „Az egyesült parancsnokság” pedig a kínai népi kormány nem ismeri el. A Biztonsági Tanácsnak meg kell kezdnie a taivani kérdés tárgyalását és elutasítani a MacArthur-féle „különleges jelentés” megtárgyalására irányuló kísérletet — mondotta befejezésül Malik.

Bebler igyekezett a két kérdés egyesítését valahogyan igazolni és azzal próbált érvelni, hogy ez az egyedüli módja annak, hogy a Kínai Népköztársaság képviselője lehetőséget nyerjen a koreai kérdés megtárgyalására.

Austin, az USA képviselője elárulta, hogy ki rejtezik Bebler titóista javaslatát mögött.

Austin a két kérdés egyidejűben való tárgyalása mellett szólalt fel és durva hangon jelentette ki, hogy a Kínai Népköztársaság küldöttségének kívánsága „nem lehet nagysúlyú”. Austin megkísérelte Csü En-Lajnak a Biztonsági Tanácshoz intézett üzenetét úgy elferdíteni, mintha a Kínai Népköztársaság központi népi kormánya a Taivan elleni fegyveres megrohanás kérdését egyidejűleg akarta volna megtárgyalni az Egyesült Államok fogalmazásában előterjesztett „koreai kérdéssel”.

Malik újabb felszólalásában kijelentette, hogy a szovjet küldöttség Kínát „emeltette, hogy a napirendi csupán a Taivani ért fegyveres megrohanás kérdése szerepeljen”.

A szovjet módosító napirendi javaslatot két szavazattal egy ellenében elvetették. Egyiptom, India és Ecuador tartózkodott a szavazástól.

Az elnök ezután meghívta a Kínai Népköztársaság központi

népi kormányának képviselőjét, hogy foglaljon helyet a Biztonsági Tanácsban. „A Biztonsági Tanács június 25-i döntésének megfelelően”, a Li Szin-Man-klíkk képviselőjét is meghívták.

Az amerikaiakat kiszolgáló Bebler meg akarta tagadni a szót Maliktól, végül, mikor mégis szót kapott, Malik emlékeztetett arra a mindenki által elfogadott szabályra, hogy a pa-

naszt emelő államnak van joga először felszólalni a panasz előterjesztése céljából. Ezzel lelepleződött Bebler durva mesterkedése és kénytelen volt visszavonulni fújni, kijelentve, hogy a Biztonsági Tanácsra bizza annak eldöntését, hogy kinek kell először felszólalni. Tekintettel arra, hogy az ülés nagyon elhúzódott, annak folytatását elnapolták.

MacArthur Mandzsurit akarja bombázni

Newyork: A Tokióból érkező hírek szerint MacArthur tábornok felhatalmazást kér az ENSZ-től és az Egyesült Államok kormányától, hogy Mandzsuria területét bombázhassa. — Jelenti a montecarlói rádió, MacArthur legutóbbi jelentése azt állítja, hogy az északkoreai haderők „utánpótlási” főtámaszpontja Mandzsuria van, amely jelenleg a hadművelet hatósugarán kívül fekszik. Londoni politikai körökben emlékeztetnek arra, hogy MacArthur már korábban, október 12-én a Biztonsági Tanácshoz intézett jelentésében kérte a kínai területek bombázásának engedélyezését.

Az Egyesült Államok imperialista körében folyó eszevesztett háborús uszításra jellemző, hogy

Brenster szenátor egyenesen azt követeli, hogy MacArthur az atombombát használhassa.

Világszerle általános felháborodást keltett az Egyesült Államok imperialistáinak fenyegetőzése.

A Ce Soir e. francia lap írja: Az amerikaiak szörnyű bünt készülnek elkövetni a béke ellen. MacArthur, a koreai nép hőhéra, Mandzsurit akarja bombázni, ami azt jelenti, hogy egész Kínára ki akarja terjeszteni a háborút. Azoknak, akik Washingtonban a harmadik világháborút akarják kibombantani, számolniuk kell a népek egyre hatalmasabb harcával a békekért, amely olyan magráló erővel fejeződött ki a verselő agresszuson.

Bekerítés fenyegeti az amerikai csapatokat Koreában

Tokió: Nyugati hírügynökségek jelentése szerint a koreai néphadsereg előérsei 80 kilométerre megközelítették Phenjan városát. Az USA-csapatok főhadiszállásán arról beszélnek, hogy az intervenciós csapatok arcvonalát vissza kell vonni, egy Phenjantól 50 km-re északra lévő vonalra. A néphadsereg folytatja bekerítő hadműveletét Tokeson és a nyugati partvidék között súlyosan megvert amerikai és Li Szin-Man-féle csapatok ellen.

Az intervenciós csapatok utóvédrei kétségbeesetten és sikertelenül kísérik megállí-

tani a kínai önkéntesek által megerősített néphadsereg gyors előrenyomulását. A néphadsereg egységei kedden felszabadították Jongbion városát. — A néphadsereg a tokesoni áttörés után felvette az érintkezést az eddig MacArthur csapatai mögött működő partizáncsapatokkal. — MacArthur főhadiszállásán nagy megröszérlést keltett a néphadsereg váratlan előretörése, MacArthur környezetében nyíltan beszélnek arról, hogy valamennyi intervenciós csapat sorsa forog kockán, mert a teljes bekerítés fenyegeti őket.

A koreai néphadsereg főparancsnokságának hadijelentése

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadserege főparancsnokságának november 28-i hadijelentése közli, hogy a népi hadsereg csapatai valamennyi frontszakaszon aktív hadműveleteket folytattak az amerikai és dél-koreai csapatok ellen.

Az Anszu (Anszin)-tól, valamint a Tokuszentől északra fekvő körzetekben a népi hadsereg csapatai folytatták a sikeres ellentámadásokat. Emberben és anyagban veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A többi frontszakaszon a

harek a korábbi vonalakon folytak.

45 MILLIÁRD DOLLAR...

New-York: A „Newyork Post” című lap jelentése szerint Marshall, amerikai nemzetvédelmi miniszter Truman elé terjesztette 1951 júliusától kezdődő költségvetési évre vonatkozó 45 milliárd dolláros katonai költségvetés tervezetét.

Evi 3 millió munkanap megtakarítás

Henrik Garbacz lengyel dolgozó paraszt, cukorrépaszedő készüléket szerkesztett. Találmányát megvizsgálták és elkészítettek az első mintadarabot. A fémből készített modellel négy óra alatt annyi cukorrépat szedtek fel, amirehhez kézi erővel tízennégy nap munkára lett volna szükség.

200 ezer hektárnyi cukorrépat Minthogy Lengyelországban termélnék, a készülék alkalmazásával az új pénz szerint számítva, évente 46 millió 800 ezer zloty és 3 millió munkanapot lehet megtakarítani.

A Magyar Tudományos Akadémia Ünnepi Hetének keddi előadásai

A Magyar Tudományos Akadémia matematikai és természettudományi osztályának keddi előadásait a nagyszámú hallgató-ság soraiban végig hallgatta Mardzsánisvili szovjet tudós, Mien Csi-Cse és Csü Pej-Juan kínai professzor, valamint Hristov bolgár professzor.

Gombás Pál Kossuth-díjas fizikus, az Akadémia alelnöke, Neugebauer Tibor Kossuth-díjas fizikus, Fényes Imre debreceni professzor és Kónya Albert, a miskolci műegyetem tanára az anyag belső szerkezetére vonatkozó vizsgálatokról számoltak be.

A Biológiai és agrártudományi osztály második ülésnapján a koreai küldöttség két tagja: Pak Den-Aj és Li Taj-Don, Marcell Prenant francia akadémikus és Herman Meusel német tudós is megjelent.

Seldmayr Kurt a délelőtti ülés

előadója saját gyakorlati munkájából vett példákkal igazolta, hogy a szovjet agrobiológiai módszerek alkalmazásával növénytermesztésünk a réginél sokkal eredményesebb utakon járhat.

A hozzászólók beszámoltak arról, hogy a magyar növénytermesztők és biológusok már megkezdtek a harcot a reakciós biológiai elméletek ellen és egyre nagyobb eredménnyel térnek rá a haladó micurini biológia útjára.

Az orvosi osztály rák-konferenciájának 2. napján dr. Molnár Béla, Zoltán Imre és Rajkóczy Nándor professzorok számoltak be a rák korai felismerésének legfontosabb kérdéseiről.

Hozzászólta a kérdéshez Zepcskov professzor, Petrovskij professzor és a Német Tudományos Akadémia képviselőjében Anders professzor is.

Tudósaink kövessék a szovjet példát

A Magyar Tudományos Akadémia műszaki osztályának gépész-csoportja keddi ülésén Bíró Ferenc hangsúlyozta annak szükségességét, hogy minél több egyforma, illetve tipizált alkatrész kerüljön felhasználásra és az alkatrészek minél egyszerűbben legyenek legyárthatók. Pl. álljanak a mi szerkesztőnk előtt a szovjet gépek konstrukciói, melyek kivételükben egyszerűek, erődtétel szempontjából nem túlméretezettek, hiszen tükrözik vissza a szocialista tervgazdaság lényegét a gépek szerkesztése terén.

Felhívta a figyelmet az új mechanikai megmunkálási műveletre, amelyet percek alatt lehet elvégezni olyan fogaskerekeket, amelyek előállítására a múltban több órányi műveletet jelentett. Zorkoci Béla miskolci műegyetemi tanár a hegesztett szerkezetek alkalmazásával elérhető gazdasági megtakarításról beszélt.

A Magyar Tudományos Akadémia műszaki osztályának ülésén dr. Mihály György Kossuth-díjas akadémikus, a „korszerű előírt szerkezetekről és eljárásokról” tartott előadást.

Ráműtött arra, hogy az építőipar terén a felszabadulás óta eltelt néhány év történelmi idő volt. Ez alatt a rövid időszak alatt az építőipar többejt fejlődött, mint az elmúlt rendszer több évtizede folyamán és jelenleg a legjobb úton halad a nagyüzemi gyáriparrá történő átalakulás felé. A gazdaságos korszerű építkezések megkívánják a méreletszerinti és kivitelezési szabványok átdolgozását, illetőleg a hiányzóknak kidolgozását.

Dr. Szécsi Károly, Kossuth-díjas mérnök, a korszerű vasszerkezetek kérdésével foglalkozott. Hozzászólása kiterjedt a vasszerkezetek korszerű fejlődésének fázisára.

A vasszerkezetek gyártása terén a MÁVAG, a Ganz, a győri vagon gyár és a MÁVAG-ÉTEK az elmúlt évek eredményeiket élték el. Munkájukkal az egy mázas vasszerkezetre jutó gyártási időt a felszabadulás előttihez képest lényegesen megrövidítették. Kiemelték, hogy új hídjaikhoz kb. 10–20 százalékkal kevesebb vasra van szükség a pávafelület egységét számítva, holott azok teherbírása 20 százalékkal növekedett.

A francia kormányválság részletei

Páris: Izgalomban bővelkedett kedden délután a francia nemzetgyűlés ülése. A kommunista képviselőcsoport néhány nappal ezelőtti javaslatot tett: állítsák Jules Moch hadügyminisztert a legfelső bíróság elé. Ismeretes, hogy Moch belügyminiszter volt, az úgynevezett „tábornokok botránya” idején. Ez a szennyes panama megmunkálta, hogy milyen korrupt a francia közelet. Hosszú hónapokig tartó huzavona után a parlamenti vizsgálóbizottság megállapította, hogy a rendőrség több nyilvánvaló törvényteleneséget és szabálytalanságot követett el az ügyben, amiért végső fokon Jules Moch, az akkori belügyminiszter felelős. A kommunista képviselőcsoport ezért javasolta, hogy állítsák a legfelső bíróság elé.

Herriot elnök mindenáron el akarta odánni a szavazást. A manőver azonban esődt mondott és a nemzetgyűlés titkos szavazással 295 szavazattal 203 ellenében megszavazta a kommunista javaslatot, 37-en tartózkodtak a szavazástól. Az alkotmány értelmében abszolút többségre van szükség ahhoz, hogy

valóban a legfelső bíróság elé állítsanak egy minisztert. 286 szavazatra lett volna ehhez szükség. Annak ellenére, hogy a kormányellenes többség csak viszonylagos, a miniszternek azonnal elhagyatuk az illetékes és visszavonultak tanácskozní. A folyosókon futótűzként terjedt el a hír: a kormányt leszavazták. Háromnegyed hétkor összeült a minisztertanács és a szocdem miniszterek beadták lemondásukat. A többiek ezután kénytelenek voltak „szolidaritásból” szintén lemondani. Péven miniszterelnök azonnal a köztársasági elnökhöz ment és közölte vele a kormány lemondását. A kiadott sajtóközlemény szerint a köztársasági elnök nem fogadta el a kormány lemondását, de felhatalmazta a miniszterelnököt: ha jónak látja, felvetheti a szerda délutáni parlamenti ülésen a bizalmi kérdést.

2 oldal

1950 november 30.

A debreceni MNDSz asszonyok nagy lelkesedéssel készülnek az ünnepi nőnapra

A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség megalakulásának ötvenes évfordulóját ünnepeljük december 3-10-e között. A debreceni MNDSz asszonyok nagy lelkesedéssel készülnek az ünnepi nőnapokra. Az MNDSz városi titkárságán hétfőn ügyvezetői értekezletet tartottak és átbeszéltek az ünnepi nőnapokkal kapcsolatos előkészületeket.

A debreceni asszonyok a békekért állnak sorompóba a nőnapokon. Kifejezik, milyen fontos szerepük van az asszonyoknak is a béke megvédésében, meghallgatják milyen munkát végzett a II. Világbékekongresszus, ahol a világ asszonyainak lezárójai is részt vettek. Felkészültek arra, hogyan segíthetik azt a nagy munkát mindennapi feladataikban való kemény helyi állással, harcossal magatartással, áldozatos munkával, az MNDSz erősítésével.

Az ünnepi nőnapok sikeréért már megindult a munka. A városban és a külső területeken egyaránt családlátogatásokat végeznek a nőnevelők. Beszélnek minden asszonnyal, rámutatnak

az asszonyok békeharcának fontosságára.

A magyar asszonyoknak most boldog és szép az élete. A családok asztalára bőven jut kenyér, tiszta, rendes ruhában járnak gyermekeik, a jövő fényes kapuja kitárul előttük. Mindezt teremtő békeknek köszönhetjük.

Talán sohasem érezték át a magyar asszonyok annyira a Nemzetközi Nőszövetség Budapestén tartott II. Kongresszusának jelentőségét, mint éppen napjainkban, amikor az imperialista fenevadak Koreában megmutatták, hogy galádságuk, vérszomjuk nem ismer határt. Emlékeznek a megrázó erővel világra harsogott szavakra... Tőlünk függ, hogy örökre elhallgattassuk a bombák esztanítását, amelyek békes öthonainkra dobva, megölnék gyermekeinket és unokáinkat. Tőlünk függ, hogy ne engedjük, hogy fivéreink és nővéreink a kínzó éhség, tüzvész, járványok martalékaik legyenek.

A becsületesebb asszonyoknak az egész világon egy a céljuk: a béke! Azért emelkedik a nőszervezetek tagjainak létszáma,

ezért fordul ma minden asszony az MNDSz felé.

Az ünnepi nőnapra való előkészülés során nemcsak az MNDSz tagokat keresik fel a családlátogató népszelepek, hanem minden asszonnyal lesz beszélgetni valójuk. Az MNDSz tagjai is elhatározták, hogy mindenkinek legalább egy asszonytársát meghívja az ünnepségekre, amelyek a béke mellett tesznek hitet a debreceni asszonyok.

A város üzemében és a területi szervezetekben hétköznapokon tartják meg az ünnepi nőnapokat, a vidéki szervezetekben vasárnap. Ebben öt termelőszövetkezeti csoport asszonyai gyűlnek össze vasárnap, hogy a dolgozó parasztság asszonyok nevében a béke nagy ügye mellett foglaljanak állást.

Minden alap-területen kulturműsorral készülnek a nőnapra. Lelkes munkát végeznek, hogy minél szebb, felejthetlenné tegyék ezt a magyar nők számára olyan fontos napot.

A magyar asszonyok minden erejükkel támogatják a béke híveinek nemzetközi mozgalmát, amelynek élén a nagy Szovjetunió halad. A magyar asszonyok tudják, hogy a béke legyőzhető.

Megvédjük gyermekeinket

Veronika Tusnóczy, Ford: Rácz Zsuzsanna

Azt akarjuk, hogy a nagyvilágot,
Fényes sálóra vonja az ég,
Fehér cipőből mindenki ragjon,
Sohse halljuk háború híreit.

Azt akarjuk, hogy amszerré nezzünk,
Zoldejenek ligetek, kertek,
Hogy erőszak és vérontás nélkül
Néhessen fel valahány gyermek.

S vajjon odaát ti mit akartok?
Ködös homályt és szegénységet,
Durva lábbal hová tiportok,
Elpusztul minden zsenge élet.

Tán a sziréna hangja süvitsen
Már baljóstató éjszakákon,
Gyászhirodást a posta röpítsen,
Szerlesséjével a nagyvilágon?

Gyomasztó és szűk a föld tinétek,
Háborúzni miért kell, emberek?
Halál lesz ügyis a fizetétek,
Le nem győzitek az életet!

Vékony ágak az ég felé néznek,
Tücsököknek erős erdeje,
Béke után növekvő élet,
Vala város minden gyermeke.

Ne engedjük, hogy kicsiny szívűkben
Gond és félelem üssön langyot,
Nemzedékek sorsa van kezükben,
Fogjunk össze asszonyok, anyák!

Békéjüket tüzön-cízen ától
Megvédeni nekünk adatott,
Eros rendben, hősi bátorsággal,
Teremtünk hát boldog holnapot!

Ujone bajtársak írják

Esküme gondolok, ha nehéz feladatot kell végrehajtanom

Kedves Szüleim!
Életem legnagyobb öröme volt az a nap, amikor néphadseregünk katonája lettem. Olyan fogadtatásban részesültem, amelyre nem is gondoltam. Amikor a lakatnyu udvarára értünk, már vártak bennünket és egy honvéd bajtárs üdvözölt. Azután önkéntünk, néhány katonanótát mindjárt meg is tanultunk. Ehesek lettünk. Asztalhoz ültünk, ahol a meleg, jóillatú kávé várt.

Azóta már több hét múltott

el. En is derekasan kivészem részemem a kiképzésből. Ha nehéz feladatot kell végrehajtani, akkor mindig eszembe jut: bevonulásom napján esküt tettem, hogy ezer veszéllyel szemben is megvédem Népköztársaságunkat. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha kiválóan képzett, jó katona leszek.

Kedves szüleim, gondoljatok sokat honvédfiataokra, szeretettel esőköllak mindnyájatokat!

Bajnok Imre, honvéd.

Bosszút állok Sheffieldért!

Kedves Szüleim!
Odahaza, mielőtt bevonultam, az imperialisták, Tito eljas ügynökei rémhíreket terjesztettek. Azt mondták, hogy nekünk újoneknek majd szabad ég alatt kell aludnunk. Fázni, éhezni fogunk. Most megírhatom, hogy ebből egy szó sem igaz. Egészségesek vagyunk mindannyian és soha ilyen jó étvágyam nem volt, mint mostanában.

Kedves szüleim, szeretném, ha édesapám beszámolna nekem, mit látott és hallott a

Békekongresszuson. Amikor megtudtam, hogy a világ sok békeküldöttét nem engedték Sheffieldbe, menni, akarátlanul ököbészorult a kezem.

Elhatároztam, bosszút állok, csapással felelek az imperialistáknak. A most folyó kiképzésben élen járok és kiválóan megtanulom fegyverem kezelését.

Kedves szüleim, ti is harcoljatok otthon a békekért, mi a néphadsereg harcossal biztosítjuk nyugodt munkátokat. Szeretettel katona-fiatok!

Bistyák Dezső, honvéd.

Amerikai közéleti személyek látogatást tettek a szovjet békevédelmi bizottságnál

Moszkva: A Moszkvában tartózkodó amerikai közéleti személyiségek — a békevilágkongresszus részvevői — november 27-én látogatást tettek a szovjet békevédelmi bizottságnál, ahol Nyikolaj Tyihonov, a bizottság elnöke fogadta őket. Tyihonov üdvözölte az amerikai küldöttség tagjait és kifejezte meggyőződését, hogy az amerikai küldöttség szovjetunióbeli tartózkodása a Szovjetunió és az Egyesült Államok népei között a barátság megszilárdítását fogja szolgálni.

Holland Robert professzor a küldöttség nevében válaszolt. „Nagyon örülünk — mondotta —

hogy a Szovjetunióban lehetünk, mint békekövetek az amerikai nép nevében.” Kifejtette, hogy az amerikai nép számára most a legfontosabb a városi békekongresszus határozatainak megvalósítása a gyakorlatban.

„Folytatólag akarjuk és folytatni fogjuk — mondotta — a harcot a békéért és a Szovjetunió és az Egyesült Államok népeinek tartós barátságáért.

Holland Robert professzor a küldöttség tagjainak nevében kifejezte háláját a szovjet békevédelmi bizottság vezetőinek azért, amiért fogadtatásért, melyben az amerikai küldöttség részvétel,

Rákosi Máttyás beszéde óta tudom: bányászoként többet használhatok népemnek!

A debreceni és hajdú-bihari fiatalok újabb csoportja indult el bányászni

Tizenegy vidám fiatal gyűl körünk a városi tanács munkaerő-gazdálkodásának hivatalában. Tizenegy leendő bányász. Egyformán csillog a szemükben a várakozás izgalma, jöttek Berettyóújfaluból vagy debreceni üzemekből. Bízón húzzák ki magukat, amikor elbeszélgetünk velük. Felszíri fejét, kipírta az arca Nagy Lászlónak, aki a Magasépítésnél dolgozott eddig.

— Rákosi Máttyás beszéde óta tudom: bányászoként többet használhatok népemnek! Jó eredményem volt a Magasépítésnél is. A festőüzemben s az új normával is túlháladtam a 125 százalékkal. Jó volt ott is dolgozni, de hát már régóta motoszkált bennem, hogy bányász leszek. S amint Rákosi Máttyásnak a beszédét olvastam, el is határoztam nyomban: mitől eddig csak úgy útközben ábrándoztam, azt valóságra váltom és felcsapok bányásznak!

Nagy László derék, öntudatos ifjú. Piros-pozsgás arcából vidáman csillog a szemem, amikor megkapja az első megbízást: ő vezeti a tizenegyelgű csoportot Tatabányára Álvesszi a vasúti jegyeket s aztán már mondja is a vidékről bejött fiataloknak, hogy hol kapnak vonatutalást előt izes, meleg vacsorát. Máttyás „apja” lett a kis csoportnak a tizennyolc éves ifjú.

Vannak „kicsik” is. Matolcsi István még csak tizenöt éves. Nagy kérdés van a fején, hogy nagyobbak lássék. A többiek már ugratni kezdik: Te leszel a jó bányász, mert kicsi vagy, aztán nem vered be a fejed a fába... Felcsabadult, vidám nevetés a válasz a tréfás megjegyzésre.

Berettyóújfaluból jött a kis Matolcsi Pista. Apja a „Dózsa” termelőcsoport tagja. A fiú csak négy iskolát járt. Miért? A válasz az, amit olyan sokszor hallotunk már: nem volt ruhám, cipőm,

hogy télen iskolába járjak. No, most Matolcsi Pista behozhatja a lemaradást Tatabányán, a bányásztanulók iskolájában!

Nem sokkal nagyobb a debreceni Gécezi Tibor sem. Eddig alkalmi munkát végzett. Most komoly szakmunkát tanul ki: a bányászatot.

Timár Zoltán, Kecskés István alig várja már, hogy ott legyenek a bányában. Filmen már láttak bányát... Most a valóságban is látni fognak szinte órákon belül Gécezi Tibor két nap múlva már le is szállhatnak, hogy először nézzenek körül a föld mélyén, ott, ahol termelő életük, országépítő munkájuk nap mint nap újabb eredményeket hoz elő.

Szöcs Mihály a Tolnában katonáskodó bátyjának már megírta a leveleiben, hogy bányásznak meg.

— Megírtam neki — mondja —, hogy amint ő fegyverrel a kezében, én meg a bányászcsákánnyal harcolok a békékért.

Kiss János a motorszerelő szakmát hagyta ott a bányászat kedvéért. Nagydarab legényke, elfogódottan forgatja olajos sapkáját.

— Sokkal jobb lesz a bányászat — mondja végtére —, pedig a motorokat is szerettem...

A lányoktól utójára hagytuk. Meri három lány is megy a csoporttal. Az egyik a kis Pándi-leány Berettyóújfaluból. Megírtuk már, hogy két testvére után harmadiknak ő is bányásznak jelentkezett.

Dombóváron voltam a Dánántúlon egy álami gazdaságban — mondja a 16 éves Erzszi —, kerestem is szépen. De mikor a testvéreim levelét megkaptam, meg az újságból is olvastam, hogy milyen jó sorsuk van, azt mondtam magamban, én is elmegyek bányásznak. Mama már minden szakmát választhatnak a lányok is...

Sándor, a bátyám, meg a Róza, a nővérem már ezt választotta: hát én is bányász akarok lenni.

— Az öcsém is akart jönni. Imre, de ő még nincs 15 éves, aztán így nem engedték meg, hogy bányásznak menjen. Még egy évet várni kell neki.

Fábián Sára a berettyóújfalui „Dózsa” csoport tagjának a leánya és a Pándi-gyerekek jó sorsán buzdult fel, hogy bányász legyen. Deák Margit, akinek az apja raktári munkás Berettyóújfaluban, Rákosi Máttyás beszédének hatására jelentkezett.

— Amit nekünk Rákosi Máttyás mond, azt mi megfogadjuk — mondja egyszerű szavaival és megszegésednek a szavak a beöklük kicsengő szeretettel — mert tudjuk, hogy Rákosi Máttyás az egész magyar népek az alya. — Odahaza a családban is mindenki hallgat az apja szavára, így van ez az egész néppel is...

Fehér Elemér és Basler Gusztáv, a munkaerőgazdálkodási osztály dolgozói velük együtt örömmel hallgatják ezeket a szívből jövő mondatokat.

Fehér Elemér szól néhány szót a fiatalokhoz és kéri őket, az úton is, új helyükön is viselkedjenek öntudatos fiatalokhoz illően. Deák Margit válaszol rá:

— Ugy viselkedünk, ahogy az bányászokhoz illik.

Bücsüzünk. A fiatalok körében kiáltják új köszönésükkel:

— Jöszerecsét!

Amikor a vonat tegnap este elvile őket Tatabánya felé hozza, tartozóik és az új bányászokból oly sokat váró egész magyar nép kiáltotta feljükk bücsüzóul a bányászoközöntést!

— Jöszerecsét!

3 oldal

1950 november 30.

A Bányászok a Széncsatát Vivják, mi a szerződéses termelés sikerével erősítjük a dolgozók államát

— mondják a debrecen környéki dolgozó parasztok

DECEMBER 15-IG MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A TERMELESI SZERZŐDÉSKÖTÉS HATÁRIDEJÉT

A szerződéses termelés igen sok előnyt, segítséget jelent a dolgozó parasztság számára. A kormányzat a szerződéses termelés címén lehetővé tette a dolgozó kis- és középparasztság számára, hogy a földműveléssel foglalkozóknak úján előnyös termelési szerződést köthessenek a dolgozó nép államával tavaszi vetésű növényekre, ipari növényekre. Ezáltal nemestett vetőmagot, műtrágyát, védőanyagot kap a dolgozó parasztság, kedvező árat, állandó szaktanácsot nyerhet termékeiért az állam, termelési előnyökkel gazdagabb terméshozamot érhet el, nagyobb jövedelmhez juthat. Mindezt a szerződéses termelés segíti elő.

Hogy a dolgozó parasztság minél nagyobb számban, minél nagyobb területre köthessen termelési szerződést és az érdelkődő kis- és középparasztiak közül senki se maradjon ki, a kormányzat a november 30-i határidőt meghozza, szabította december 15-ig, ez időpontra kötheti meg a termelési szerződést a dolgozó parasztság.

A HAJDÚ-BIHARI EREDMÉNYEK

A termelési szerződés frontján cukorrépánál 15.000 holdra történt meg az előirányzat, eddig 7219 holdra kötött szerződést a dolgozó parasztság. Napraforgónál 23.000 hold az előirányzott terület, 12.800 holdra már megtörtént a szerződéses kötés. A dohányterület 4200 hold, termelési szerződést kötöttek 1900 holdra. A ricinuszánál 400 hold az előirányzat, már 395 holdra szerződést kötött a dolgozó parasztság. Zöldszékfélékre 1440 hold az előirányzott terület, erre még kevés szerződéses kötés történt, 292 hold. A többi tavaszi vetésű növényekre, lenre, kenderre stb. is folynak a szerződéses kötések.

Az előirányzott terület 54.071 hold, erre a múlt héten 14.724 holdra kötöttek szerződést a dolgozó parasztok, az most felugrott pár nap alatt 25.845 holdra.

UJSZENTMARGITTA VEZET

A városok között a legjobb Hajdúnánás 78 százalékkal, a további sorrend Hajdúszoboszló 46, Debrecen 38 százalékkal kötötte le az előirányzott területet.

A járák közül vezet a polgári járás 52 százalékkal, követi a második helyen a beregynyői járás 49 százalékkal. A további sorrend: püspökladányi járás 46, debreceni járás 45, békéscsaba 41, nagykőrösi járás 39, derecskei járás 39 százalékkal.

A községek közül messze kimagaslóan Margitfa: 169 százalékkal teljesítette az előirányzot, az előirányzott területnél nagyobbra kötött szerződést. Folyás község 100 százalék, Hajdúbagos 92, Danesháza 92 százalék.

A legrosszabb Bojt 10,2, Kókad 12, Ujlécs 14 százalékkal. Itt javítani kell, fokozni kell a felvilágosító munkát.

AZ ELENJÁRÓK ÉS PÉLDAMUTATÓK

A termelési szerződésben a múlt héten és a hét elő két napján kiváltak, például mutattak, élen jártak: Nánási József 13 holdas középparaszti. Négy holdra és 800 négyzetméterre kötött termelési szerződést.

— Azt üzenem minden dolgozó középparasztnak, kisparasztnak, kövessék példáját, mert jól járnak, érdems szerződni...

Ugyanakkor Nánási jó népművelő munkát folytatott és 35 holdra dolgozó parasztlátszával kötött termelési szerződést.

Csiba István hátréni dolgozó kisparaszti, hat hold földművelő 3 és

fél holdra kötött termelési szerződést.

Hajdúbagoson a népművelők vezettek jó munkát. Léva József, a földműveléssel foglalkozó ügyvezetője és Papp Gerzson termelési felelős 175 százalékra kötötték termelési szerződést a dolgozó paraszttal. Bajmáztvárosban Tarr János hatholdas kisparaszti három holdra kötötte meg a szerződést és ugyanakkor felvilágosító és meggyőző munka eredményeként 35 százalékra kötött termelési szerződést dolgozó parasztlátszáival. Jó példája ösztönző, buzdító hatással volt.

A BÉKEÉRT, AZ ÖTÉVES TERVÉRT

Folyás Gulyás István ter-

Mintabolt avatás Püspökladányban

— mintaközgyűlés a nánási földműveléssel foglalkozókban

Kettős ünnepséget tart a SZÖVOSZ hajdú-biharmegyei tagozata vasárnap, december 3-án. Püspökladányban ünnepélyesen felavatják a szövetkezeti mintaboltot. A püspökladányi földműveléssel foglalkozók a megyében a legeredményesebb működést fejtik ki, mintául szolgál a dolgozók árualvá ellátására. Figyelmes előzékeny kiszolgálás mellett az önköltség csökkentésével, a zavartalan ellátás biztosításával is példát mutatott a ladányi mintabolt, amely méltán megérdemelte az élizemhez hasonló kitüntetést és elismerést a mintabolt elnevezést.

Hajdúnánáson meg mintaközgyűlést tart vasárnap a föld-

melési felelős a községre előirányzott terület 50 százaléka egyedül kötötte meg a termelési szerződést a dolgozó paraszttal. Ö nyerte meg a szerződéses kötésre társait.

— A békeért, az öt éves terv sikeréért tesszük ezt. A bányászok a széncsatát vivják a szentermelés fokozására, mi a szerződéses termelés sikerével erősítjük a dolgozó nép államát — mondotta a dolgozó paraszttal, akik a szerződéses kötéssel hitet tettek a béke, az öt éves terv mellett.

A kormány meghosszabbítván a határidőt, lehetővé tette, hogy a dolgozó parasztság nagy számban köthessen termelési szerződést.

Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága él is ezzel az alkalmal, a jó példákat, az élenjárókat követi...

műveléssel foglalkozókban. Mintaközgyűlés lesz, ahol a jó szervező munka nyoman a legjobban jelennek meg a közgyűlésen, színvonalas hozzászólások történnek, a legtöbb felajánlást jelentik be a szövetkezeti tagok, új tagokat szerveznek be, bevásárltják a vezetőiségbe a nánási élenjáró, termelésben, termelési szerződésben kitűnő dolgozó kis- és középparaszttal.

SZÖVOSZ országos központja és a SZÖVOSZ hajdú-bihari vezetősége egyformán készül az országos ünnepségre, amelyen megjelennek az MDP és a megyei tanács kiküldöttjei, SZÖVOSZ vezetőségi tagok, valamint a hajdú-bihari földműveléssel foglalkozók képviselői.

A TANÁCSGÁRÓK JÓ PÉLDÁJA

A megyei, járási és falusi tanácsok legfontosabb feladata most, hogy biztosítsák az őszi munkák és főleg a terménybegyűjtés sikeres befejezését. Elsősorban a tanácsok tagjai felelősek azért, hogy öt éves tervünk végrehajtásának, jövőnk építésének, békénk megvédésének minden feltétele meglegyen. Ahol jól dolgoznak a népművelők, ahol a tanácsok lelkes szervező munkával segíti a dolgozó parasztságot kötelessége teljesítésében, ott a falu szép eredményeket mutat fel, jól áll a burgonya-, kukorica-, napraforgóbegyűjtés, jól a takarmánygabona beadásának ügye.

Dolgozó parasztságunk nagy lendülete, amellyel augusztusban a begyűjtést elindította és az élelmszerzésben hatalmas sikereket ért el, nem szabad, hogy elhanyagoljon. Dolgozó parasztságunk akkor már bebizonyította, hogy szilárdan a népi demokrácia, öt éves tervünk, a béke ügye mellett állnak. Most azonban a burgonya és kukorica, meg a takarmánygabona lemaradások mutatkoznak. Mi ennek az oka?

Elsősorban azok a kuláklisztertelések meg suttogások, hogy az előirányzat nem teljesíthető, mert kevés volt a termés. Ezt a hokszót a dolgozó paraszti is sok helyen elhitta, pedig a tények erre rácafolnak.

Tíz hónapi börtönre ítélték a sorbaálló élelmszerhalmozót

A debreceni járásbírósa büntetőtanácsa szerdán tárgyalta Barna György debreceni, Rákóczi-utcai lakos, volt kereskedő közzétartási bűntényét. — Barna György, akinek háza van, földet is szerzett két helyen a kereskedői jövedelméből, a kizsákmányolásból — notórius sorbaálló volt. Üzletét beszüntette és szabadidejét arra használta fel, hogy rendszeresen sorbaállt és élelmszer-tárolt. Háborúra spekulált, zavart akart kelteni, létséges vizsgálója volt a háborús gyűjtőgató imperialistáknak. Az élelmszerhalmozással

Ahol a tanács ellenőri a terméket, mindentűt kiderül, hogy milyen távol áll ez a hazug mese az igazságról. Felvilágosítással, meggyőzéssel a tanácsok elérték azt, hogy sok dolgozó paraszti még túlteljesítést is vállalt.

Az új helyi, községi, járási tanácsok, — a tanácsok jó munkája biztosítja a sikert az őszi mélyszántás minőségileg kifogástalan elvégzésére, éppen úgy, mint a takarmánybegyűjtés, a termelési szerződéses kötés sikere érdekében. Ahol jól fogják meg a dolgok intézését a tanácsok élénjáróknak példát mutatnak a felajánlásban és a teljesítésben, ahol jó felvilágosító munkával leleplezik az ellenséget a kártevő, rémhírtérjesztő kulákokat, az imperialisták aljas ügynökeit, ahol példát mutatnak a termelési szerződés frontján éppen úgy, a terménybegyűjtésnél — ahol jó munkát végez a tanács és a pótlótanács — ott az eredmény is jó. A tanácsok jó példáját követi a dolgozó kis- és középparasztság és ezáltal épül a szép jövő, erősödik a dolgozó nép állama, izmosodik falvakban a szocializmus, nagy segítséget kap a szentermelés fokozásáért dolgozó bányász-dolgozó, megvalósul az öt éves építő terv és erőződik a béketalor!

a dolgozók elől vonta el a cukrot, só, lisztet és más élelmszer. A múlt hét végén a Vörösmarty reg utcán lévő Népbolt előtt állt sorba, amikor kiemelte a rendőrség. A lakásán nagymennyiségű élelmszer, cipőket, zsírt, cukrot, szemeskávét s.b. találtak, de ugyanakkor sorbaállt és halmozott, összevásárolt mindent. Az államügyészség vádat emelt ellene, mert többek között 17 kilo cukro, 15 kilo só, 58 kilo lisztet tárolt fel, kététagú családjá számára szükségesnél jóval meghaladó mennyiséget.

A járásbírósa elől már tegnap szőpíteni igyekezett, olyanok jutottak eszébe, amire a rendőrség és államügyészség elől nem emelkedett, nem tudott. A só szerinte disznóólásból maradt meg, a cukrot spórolta tavalyról és egyik részét a bérletjébe, aki nála reggelizik, a liszt még 1947-ből maradt meg, amikor önellátó volt... Kiderült azonban, hogy a nyomozók házkutatási eredménye a legfőbb terhelő bizonyíték ellene: a cukrot apró kis csomagokban találták meg, félkilo s.b. tételben, ezeket mind a sorbaállítás során szerezte meg.

A bizonyítási eljárás lefolytatása, a perbeszéd után a járásbírósa ítélet hirdetés: Barna Györgyöt 10 hónapi börtönre, 500 forint vagyonai elégtétel megfizetésére ítélték, két hónapra kitiltotta Debrecen területéről. Az államügyészség súlyosbításért felelősséget vállalt. Barna György további fogvatartását rendelte el a járásbírósa.

A járásbírósa megállapította, hogy Barna György a megengedett, a háztartás szükségét meghaladó élelmszer halmozott fel. Az, hogy nincs tiltó rendelkezés az élelmszerhalmozásra, nem azt jelenti, hogy az, aki vagyonnal, tőkével rendelkezik, három-nagy mennyiségű összevásárolt és ezáltal elvonja a dolgozók elől a szükséges élelmszer, Barna pedig így cselekedett, ezért büntette meg a dolgozó nép bírósága.

4 oldal

1950 november 30.

Pénteken este 7-kor Vörösmarty emlékünnepe lesz a Zeneiskolában

Féjermegyében Kápolnásnyéken, a végzetlen kiterjedésű gróf Nádasdy uradalom ispanházában született 1800 december elsején Vörösmarty Mihály, a Szózat költője. Az L-alakú ispanház falán két ablak között lenyérnyi rózsaszín márványtáblán, régi kopott aranybetűkkel hirdeti:

Itt született
VÖRÖSMARTY MIHÁLY
MDCCC. XII. 1.

Ennek már százötven éve. Az emberek kétféleképpen őrzik Vörösmarty Mihály emlékét. A régi nemzedék fülében csak a Szózat hangjai kongalnak valamilyen, az új nemzedék azonban már mélyebb értelemben fogja fel Vörösmarty munkásságának jelentőségét.

Eppen ezért ma ez az új nemzedék méltó módon ünnepli meg a költő születésének 150. éves évfordulóját. Népi demokráciánk szereti és féltő gondokkal ápolja haladó hagyományainkat. Vörösmartyt is az őt megillető helyre emeli, s elénk tárja a költőnek azokat a rejtett munkáit is, melyekkel az élművészetben megjelölték, nemcsak tanácsosnak a

nyilvánosság elé hozni

Vörösmarty szerette a dolgozó népet. Elelel alkonnyan is közéjük menekült. Emlékeztet az az utolsó őszi, amikor szűrt idején hazatárogatott Kápolnásnyékre. Költő nagyság volt már, de megrokkant és beteg. Csak a szüretelők vig motája csalogatta elő bús zárkóztatásából. A nép között, mintha egy gyógyító kádba, nyihult szorongása s kihavadvó tudatának mélyén fehérelt, hogy jóslatából nem a nemzet sirtja valósul meg, hanem a nemzet feltámadása.

A költők nagyrészt halgatók, de a nép dalolt a szüreti dombokon s e bizakodó erős daljainak felvertek az utolsó visszhangot Vörösmarty lelkében. És elhangzott jóslata, hogy „Lesz még egyszer ünnep a világon...” A jóslat beteljesedett. Kápolnásnyéken és az egész országban ünnep van. Ünnepejük szabadon és boldogan a költő születésének 150. évfordulóját, mert szabadságunkat elhozták a hős szovjet katonák és szabadságunkkal jól tudunk élni, mert szeretve és helyes úton vezet bennünket az MDP és népünk bölcs vezetője: Rákosi Mátyás.

Ilyen gondolatok jegyében ünnepezzük Vörösmarty Mihály születésének 150. évfordulóját, Debrecen

is kivézi részét az országos ünnepségekből.

Az ünnepségek előkészítésén a Népművelési Bizottság dolgozik Obersovszky Gyula vezetésével. — Pénteken este 7 órakor a Zenében megrendezésre kerülő ünnepség középpontjában a Csokonai-színház művészeinek a műsora áll, akik részleteket adnak elő Vörösmarty: „Csongor és Tünde” című darabjából.

A darabot képekre bontva, a felépítés és a gondolatmenet megsértése nélkül lerövidítve mutatják be természetesen a hozzá szükséges jelmezekkel.

A színház dolgozói lelkesen készülnek az ünnepségre. Részletes próbák folynak a Csongor és Tünde-ből, hogy kellően felkészülve mehessenek az ünnepségre.

A Csokonai-gimnázium diákjai is szerepelnek a Vörösmarty-emlékünnepe műsorán. Szavallatokat és megzenésített Vörösmarty-költeményeket adnak elő.

A Debreceni Ifjú Munkaközösség tagja, Komjáthy István, pedig Vörösmarty életéről és munkásságáról tart ismertetőt. A debreceni Vörösmarty-ünnepségek szervesen kapcsolódnak bele az országos Vörösmarty-ünnepség programjába.

Szabó Juliánna iskolába járhat — mert intézkedett a tanács

Panaszos levelet hozott a posta a múlt hét valamelyik napján a debreceni városi tanács oktatási csoportjának. Budapestről írta egy körösszakályi kislány, Szabó Juliánna. Elvégezte falujában az általános iskola nyolc osztályát és Debrecenbe akart jönni közgazdasági gimnáziumba. Közben azonban szülei Budapestre költöztek. A tanács segítségével lehetővé vált számára, hogy Budapesten végezhesse tanulmányait. A budapesti Telegi Blanka közgazdasági gimnáziumba mégsem tudták felvenni, mert nem kapta meg Szabó Juliánna a körösszakályi iskolától a bizonyítványát. A debreceni városi tanácsot kérte meg, hogy intézzék el

neki gyorsan, hogy kézhezkapja a körösszakályi bizonyítványát. A tanács intézkedett is. Levelére nemcsak az iktatószám került: 220-21/1950 okt. sz., hanem gyorsan elment a levél Körösszakályra is. Meglett a bizonyítvány, a kis Szabó Juliánka megkapta egyhamar Budapesten s most már megkezdhet közgazdasági gimnáziumi tanulmányait. Hálaadó újabb levele is oda került az akták közé. A kislány gyöngybetűs levelén az iktatószám már nem a bürokráciát, hanem tanácsainknak gyors, a nép érdekét szolgáló intézkedésekben megmutakozó új szellemét jelképezi...

Ötszörösére emelte termelését a férfiruhaipar

Ruházati nagyiparunkat a Szovjetunió segítségével és példája nyomán szocialista tervgazdálkodásunk hozta létre. 1948 őszén alakult meg az első nagyipari jellegű ruhaipari üzem, az Egyenruhaipari Vállalat. Azóta sorra alakultak a nagyvállalatok. A ruhaipar fejlődésére jellemző, hogy a Férfiruhaipari Vállalatnál, amely alig másfél esztendővel ezelőtt kezdte meg munkáját, a dolgozók létszáma megtízszereződött. Az üzemet olyan korszerű gépekkel szerelték fel, amely meghatalmazta a munka termelékenységét. A varrógépek, amelyeket az üzem a Szovjetunióból kapott, háromszor akkora fordulat

számmal dolgoznak, mint a régié. Míg 1949-ben egy férfikabát elkészítéséhez 12 óra volt szükséges, addig ma ugyanehhez a munkához elegendő 2 óra.

Ruhaiparunk termelése az 1948. évi termelést 100 százaléknak véve, 1949-ben 1030, 1950-ben 2900 százalékra emelkedett. Ezen belül a férfiruhaipar 1949 óta ötszörösére emelte termelését. A férféruhaipar termelése 1949 óta 396 százalékkal, a férfingyártása pedig 359 százalékkal emelkedett.

Ruházati iparunk ilyen nagyarányú fejlesztését a dolgozók fokozódó igénye és emelkedő életszínvonala tette szükségessé.

A gyümölcsfák téli ápolása

Lombhullástól egész rügyfakadásig a fákon található összes hernyófészkeket a száraz lombotól távolítsuk el és égessük el. Ugyanígy járjunk el a fákön lévő összeszáradt gyümölcsökkel is. A fák törzsét és vastagabb ágait kéregkaparóval, vagy pedig drótkéfével tisztítsuk meg és a lehullott törmeléseket égessük el a helyszínen. A betegségtől elpusztított vagy beteg gallyakat olyan módon távolítsuk el a fáról, hogy velük az egészséges ágrészből is egy arasznyit vágjunk le.

Az elsűrűsödött koronaágak ritkítását már a fák nevelésénél kezdjük meg, hogy a nagy sebek, amelyeket később, a fa idősebb korában ejtenénk, elkerülhetők legyenek. A gyümölcsfák alatt összegyűlt hulladékokat gereblyézzük össze és a levágott ágakkal együtt a helyszínen égessük el. A fákön található sebeket simára vágjuk ki és kenjük be sűrű kátránnyal.

A fák törzsét mésszel, meszes trágyával, véres anyaggal és hasonló anyagok keverékével nemázoljuk be, mert ezzel a rovarokat nem öljük meg.

Mészelés helyett jobb a fát kénos mésszfózzattal permetezni, mert az megöli a mohát zuzmót és fertőtleníti a törzset — elpusztít minden kártétőt.

Fiatalabb fák gyakran visszamaradnak fejlődésükben. Ennek

5 oldal

1950 november 30.

rendszerint gyökérgolyva az oka. Ha a gyökérgolyva jelenlétéről meggyőződünk, kérjünk engedélyt a fa kivágására és égessük el a beteg fát. A kiszedett fa helyére csak akkor ültessünk pótlást, ha annak gyökereit a gyökérnyakig előbb félórára felszázalékos higanyos csávázószerezellel készült agyagpépbé mártjuk.

BEFEJEZTÉK A CUKORRÉPASZÁLLÍTÁST — JÓL FOLYIK A DOHÁNYBEADÁS

Hajdú-Bihar megyében az őszi mezőgazdasági munkálatokat lassankint teljesen befejezik. Az őszi szántás-vetés, a betakarítás után a legtöbb helyen teljesítették már az őszi mélyszántást is. Hajdú-Biharban a hivatalos adatok szerint mindenütt befejezték a cukorrépaszállítást. A dolgozó kis- és középparasztok az ütemtervnek megfelelően szedték fel a cukorrépat és szállították el az átvévi helyre, ahol az átvétel során és zavartalanul megtörtént.

A dohánybeszállítás még folyamatban van. Ez is simán, zökkenő nélkül folyik, a dolgozó kis- és középparasztok a kiütemezett terv szerint adják be a dohányt az átvévi helyeken.

Hírek

A meleg hullámot hideg hullám követi

Spanyolországon és Franciaországon át meleg tengeri léghullám vonul Közép-Európa felé. Ugyanakkor a brit szigetekről hideg hullám van útban szárazföldünk felé s így a meleg hullámot — amely minden valószínűség szerint átmeneti enyhülést hoz Magyarországra is — hideg hullám követi. Hazánkban kedden felhős volt az égbolt, éjszaka pedig többfelé volt fagy. Nyugaton eső esett, ezzel szemben keleten egy-két helyen fűszta, naposítás időről érkezett jelenés. A hőmérséklet 3-6. Pépán pedig 8 fokig emelkedett. — Szerdára virradóra Debrecenben talajmentén 4 fok hideget mértek. Szerdán többfelé volt eső és ködcsitálás.

Várható időjárás: Megelőnkülő déli, dényugati, később északnyugati szél, esős, felhős idő, többfelé eső a hőmérséklet átmeneti emelkedés után süllyd.

RÁDIÓMŰSOR. Csütörtök. Kossuth-rádió, 6.25: Könyvű zene. 7: Hangszeres zene. 7.20: Magyar népdalok. Utána naptár. 8: Reggeli muzika. 11.30: Elbeszélés. 11.50: Hangtétel. 12.15: Megvédjük a békét. 12.45: A házi együttes játszik. 14.10: Gyermekjáték. 14.45: Szomszédaink — barátaink. 15.30: Hangtétel. 15.40: Alapfokú politikai iskola. 16.20: Iskolások rádiója. 16.40: Hangtétel. 17.10: A Néphadsereg műsora. 17.30: Hangtétel. 17.50: Termelési híradó. 18.05: Fel, fűtünk! 19.30: Filmmzene. 20.20: Tíz perc sport. 20.30: Operettrészletek. 21: Népevvelk műsora. 21.30: Albán népdalok. 22.25: Magyar művészek muzsikáinak. — **Pető-rádió** — 5.45: Vidám népdalok. 6.05: Üzemi lapok szemléje. 6.15: Cseh szórakoztató muzika. 6.45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Népi táncok. 7.35: Erő, egészség. 7.45: Reggeli hangverseny. 8.30: A Szovjetunió a szocializmus országa. 8.40: Operettrészletek. 9.40: Magyar muzika. 10.10: Szenté. Klára hárfázik. 10.50: Táncczene. 15: Iskolások rádiója. 15.40: Filmtalok zenei utazása. 16.10: Gimbörg zongorázik. 16.50: A XX. század hőmérőszja. 17.20: A tudomány és a gyakorlat kapcsolata. 17.35: A Könyvű Műsora-együttes játszik. 18.40: Szív küldi szívnek szívesen. 19: Hare a békéért. 19.15: Táncczene. 19.55: Pique Dame Opera.

— **Vörösmartyűnnepség az Egyetemen.** A debreceni Egyetem Magyar Irodalomtörténelmi Intézete Vörösmartyű Mihály születésének 150. évfordulójára alkalmából ünnepléses megemlékezést tart. Az ünnepélyen többek között az Egyetem rektora, dr. Juhász Géza és Kardos Pál, a Magyar Intézet tanára tart előadást. Az előadás időpontja és helye: december 1. pénteken délután 4 órakor az Auditorium Maximumban (Központi Egyetem) Mindenkit szeretettel vár a Magyar Irodalomtörténelmi Intézet.

— **A Magyar-Szovjet Társaságban** 30-án este 6 órakor filmvetítés lesz „A növények -élete” címmel. Mindenkit szeretettel vár a Magyar-Szovjet Társaság vezetősége.

„Felvilágosult” kannibálok

Aumont MacKillop Soland, a kanadai honvédelmi minisztérium kutatóosztályának főigazgatója a manitobai bányatulajdonosok nemrégiben megtartott közgyűlésén bejelentette, hogy Kanadában újabb halálos méregfeleket öltött a tudományos tevékenység. Valcartierben új fegyverekkel, elsősorban baktérium és kémiai fegyverekkel és irányítható rakétalövedékekkel kísérleteznek.

Suffieldben ugyancsak vegyi- és baktérium fegyvereket állítanak elő. Port-Churchillben a legnagyobb titoktartás mellett a Sarkvidéki hadműveletek előkészületeire irányuló munkálatok folynak.

Azután így folytatta: A kormány nyolc hivatalos intézménye foglalkozik kizárólag a háború céljait szolgáló kutatómunkával. Ez azt a számot még nyugodtan kiegészíthetjük a kanadai egyetemeken működő tudományos intézményekkel.

Ime, így fest az imperialisták „tudományos tevékenysége”.

Egy jugoszláv ezredes teleprezi a Titobanda háborus előkészületeit

A Tito-klikk — írja Gojko Trbovisz jugoszláv alezredes a Prágában megjelenő Nova Borbában — fegyveres erőinek 80 százalékát a magyar, román, bolgár és albán határ mentén összpontosította. Titoék számos új útvonalakat építettek a népi demokráciák határai mentén.

A Sumadijában és a Vajdaságban sokezer hold, megművelhető területen nagy sietve repülőtereket, kaszar-

nyákat, barakokat, lőszer-gyárakat, földalatti fegyver- és lőszerraktárakat építenek. A hadgyakorlatok, a hártárménti övezetekben életbelépett súlyos korlátozások, a dühödt szovjetellenes propaganda, az állandó határincidensek, az UDB fokozott terrorja bizonyítják, hogy a Tito-fasiszták az amerikai agresszorok parancsára és felügyelete alatt támogatást készítenek elő a népi demokrátiás országok ellen.

Törvényerejű rendelet egyes házassági szabályok módosításáról

Egyes házassági szabályok módosításáról törvényerejű rendeletet adott ki a Népköztársaság Elnöki Tanácsa. A rendelkezés egyebek között kimondja, hogy tilos a nőnek új házasságot kötni házasságának megszűnésétől, vagy érvénytelenné nyilvánításától számított 10 hónap eltelté előtt, kivéve, ha időköz-

ben szült, vagy ha hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy nincs teherben. Kimondja azt is a rendelet, hogy az örökbefogadó és az örökbefogadott vérszerinti leszármazója, valamint ennek volt házastársa között az eddig fennállott házasságköltési tilalom megszűnik.

Tíz évi fegyházra ítélték egy rablót, aki vasruddal ütötte le áldozatait

A debreceni megyei bíróság dr. Szerdahelyi László elnökölte alatt működő büntetőtanácsa most tárgyalta Kiss Sándor hajdúböszörményi foglalkozás nélküli, többszörösen rovatoltult fiatalember bűnűvét, akit rablással vádolt az államügyészség Kiss Sándor ez év augusztus elsején bement Hajdúböszörmény halárában Bodnár Imréné szegényparaszt tanyájára, ahol ismerős volt a viszonyokkal. Tengerit kért és kapott, amit sütni kezdett a lúzhelyen. Amikor Bodnár Imréné beszélgetés után elfordult, Kiss felkapott egy vaskonyhalát és a vasruddal leütötte Bodnár Imréné eszméletlenül esett össze. A zaira közeledett Bodnár 12 éves fia, Bodnár Imre, Kiss Sándor ezt is leütötte a vasruddal. Több ütést mért Kiss Bodnáréra és fiára, majd az eszméletlen embereket bevonszolta egy gödörbe

és befedte csalamádéval. Utána a lakást kifosztotta, fehér ruha- és árnyeműt, férfi ruhákat, kalapot, eszmat, aszalterítőst stb vitt el. Kiss Sándor a rablás után megszökött, aon-pokon át Sajószögedben bujkált, ahol nőülni akart. Itt haza okmányai elküldése gelt, ezen a nyomon elindulva fogta el a hatóság az elvetemült rablót.

A debreceni megyei bíróság előtt Kiss beismerő vallomást tett. Kihajlalta a bíróság Bodnár és fiát, akik életveszélyes sérülést szenvedtek és csak gondos orvosi ápolás mentette meg életüket. — A megyei bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Kiss Sándort 10 évi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítéletben az államügyész és Kiss Sándor is megnyugodott, így az ítélet jogerőssé vált.

SZINHÁZ

A béke eszméért harcolunk mi magyar színészek új darabunkkal az „Amerika hangja”-val

Bicskey Károlyval, a debreceni Csokonai Színház kiváló művészeivel beszélgetünk. Eppen szereptanulás közben érjük Lavrenyev: „Amerika hangja” című darabjában Walter Kidd kapitány figuráját kelti életre. Szerepe memorizálása közben szakít kis időt a beszélgetésre. Nem sokáig tartjuk fel, mindennél fontosabb most a vasárnapi bemutatóra való előkészület. Bicskey Károly a következőket mondja:

— Egy amerikai békeharcost állítottak a nézők elé, aki a béke elszánt védelmében attól sem riad vissza hogy fegyvert ragadjon az imperialisták ellen.

— A béke eszméért harcolunk mi, magyar színészek ezzel az előadással, ugyanúgy, ahogy az elmúlt esztendőben színházaink Simonov: „Orosz kérdés” és „Idegen árnyék” című darabjainak előadásával tették ugyanezt. Ezért az eszméért harcol és ezért az eszméért szólalt fel a varsói békekongresszuson Fagyjev szovjet író is.

— Mi a művészet eszközeivel

harcolunk a békeért — mondja — és örömmel köszöntjük a varsói javaslatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy megvalósítsák nyugodt fejlődésünket, hazánk felvirágzását.

SZINHÁZI GYEREKEK MIKULÁSI MEGAJÁNDEKOZÁSA

Péter Gizella, Zelenai József és Kostenszki József bagadót alkítottak, hogy ajándékokat készítsenek a színházi gyerekeknek Mikulás-napra. Lombfűrészszel ízléses Mikulásokat vágnak ki, saját maguk festik ki és lakkozzák be, a Mikulások putonyait pedig cukorkával töltik meg, hogy, minél nagyobb örömet szerezzenek a színházi gyerekeknek.

MŰSOR:

Nov. 30. csütörtök este 8: Leány-néző Csokonai-bérlét
Dec. 1. péntek este 8: Szerelm; baj-tal, Puskin-bérlét
Dec. 2. szombat este 8: Leány-néző, Makarenko-bérlét

Előadások kezdete minden este 8 órakor.

